

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICA.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — 40 Lei
Pe jumătate de an — — — 20 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

P. S. Sa Episcopul Grigorie la vizita Familiei Regale în Timișoara.

Stăm sub impresia fericitei inspirațiuni ai timișorenilor, cari actul lor măreț de manifestație economică l-au încopciat cu un act de religiozitate de credință și prinos de mulțumită cătră Acela, dela care vine tot darul. Festivitatea punerii fundamentale a unui locaș sfânt ortodox în cartierul Mehala, cu care au început Duminică la 4 Octomvrie solemnitățile deschiderii expoziției zootehnice a Banatului în prezența Familiei regale, a intrat și în intențiile Maiestății Sale Regelui Ferdinand, carele își începe discursul său la banchetul festiv cu declararea, că e satisfăcut, că „credincios devizei casei Sale: *Nihil sine Deo, a început serbarea zilei cu asistarea la o ceremonie religioasă spre veșnică amintire a generațiilor tinere, care trebuesc să știe, că fără credință și religie viața omului este goală*”.

Aceasta festivitate religioasă a dat prilejul binevenit Preasfințitului Domn Episcop al Aradului, ca omagiile de supunere și de dragoste ale credincioșilor sei eparhioți către Maiestățile Lor și Familia regală să le aducă într'un cadru mai serbătoresc și totodată să arate și pentru intelectualii români importanța unui atare act religios. E regretabil numai, că P. S. Sa din cauza timpului înaintat nu și-a putut rosti și cuvântul festiv dela punerea pietrii fundamentale. Peste alte regretabile greșeli ale aranjării, ivite la banchetul festiv, de astadată trecem.

Amănuntele participării Preasfinției Sale Episcopului nostru la primirea serbătorească a Familiei Regale la Timișoara sunt următoarele:

P. S. Sa a plecat deja Sâmbătă cu trenul de după ameazi spre Timișoara, având în suita sa pe cei mai deaproape din clerul său superior.

În gara Domnița Elena a fost așteptat de un frumos număr de intelectuali în frunte cu autoritățile, din partea carora am observat pe

protoiereul Patriciu Țiucra, fostul ministru Aurel Cosma, prefectul Ioan Oprea, primarul G. Georgevici, subprefectul Cornel Bejan, parohul Ioan Plavoșin din Mehala și alții. — P. S. Sa este viu aclamat de primitori, și apoi bineventat de protoiereul Timișorilor Patriciu Țiucra. Răspunde prin câteva cuvinte binesimțite, că a venit cu bucurie între fiii sei sufletești din Timișoara, cari dau dovezi atât de frumoase de credință și jertfă pentru sf. Biserică. — E condus apoi în sala de așteptare, unde se întreține puțin cu cei sosiți spre intimpinare, și eșind la careu urcă echipajul decorat cu ghirlande de flori tras de patru cai albi, și urmat de un cortegiu lung de trasuri împodobite cu flori, între aclamările cetelor de tineri calare și îmbrăcați în frumosul port țărănesc local formând banderiu, precum și între aclamările publicului, a fost condus pe calea principală a Josefinului, și a cetății spre Mehala, având aceasta cale cadrul serbătoresc pentru primirea Familiei Regale, — verdeată, flori, covoare la ferestri și drapele. —

P. S. Sa, suita, și autoritățile primitoare se opresc la casa părintelui Ioan Plavoșin din Mehala, unde se aflau deja Preasfințiile lor din Caransebeș, Dr. Iosif Badescu și Filaret Musta, cu protoiereul Pepa. Aici se dă cină în onoarea Preasfințiilor Lor, la care participă și suitele, în cari Dr. Iustin Suciu protosinghel, protoiereii: Dr. Gheorghe Ciuhandu, Mihai Păcățian, Dr. Teodor Botiș, diaconul Ioan Cioara dela Arad, precum și autoritățile locale sosite împreună, prefectul Ioan Opre, primarul Georgevici și subprefectul Cornel Bejan. După cină Preasfințiile Lor sunt găzduite la casa ospitalieră a parohului Plavoșin, iar membrii suitei pe la diferiți credincioși.

În ziua serbărilor, Duminică după oficierea sf. Utrenii, și apoi a sf. Liturghii în sf. bise-

rică de Mehala prin membrii suitei Preasfinției Sale dela Arad, dând răspunsurile cu artă corul „Doina“, se pune în mișcare soborul preoților pentru întimpinarea Familiei Regale la drumul din fața Bisericii, având pontificante pentru serviciul divin al punerii pietrei fundamentale pe P. S. Sa Episcopul Grigorie și în asistență pe protosinghelul Dr. Iustin Suciu, pe protoiereii Dr. Gheorghe Ciuhandu, Mihaiu Păcățian, Dr. Teodor Botiș, pe preoții Iuliu Toldan din Remetea, David Voniga din Ghirroc, Ioan Plavoșin și Pavel Ardelean din Mehala și pe diaconul episcopesc Ioan Cioara.

La orele 10 și un sfert, precedați de înalți oaspeți, ca ministrul de domenii dl Constantinescu, subsecretarul de stat dl Cipăian și alții, sosesc în echipaje impodobite cu flori și escortate de banderiușii tinerilor cu port țărănesc Maiestățile Lor Regele Ferdinand, Regina Maria și Altele Lor principele moștenitor Carol și principesa Elena și sunt binevenți de Preasfințitul Episcop Grigorie, prin discursul ce urmează, rostit cu avânt și sonor.

Sire.

Prea Slăvită Noastră Regină!

Altețele Voastre Regale!

Niciodată omenirea n'a avut mai mare nevoie ca și astăzi de pilde cari să o facă a înțelege că nu este destul să dorească fericirea, să dorească mântuirea sa, ci are și datoria să se folosească de mijloacele puse de Mântuitorul nostru Iisus Hristos pentru mântuirea oamenilor. Cea mai strălucitoare pildă o dați Majestatea Voastre ascultând de cuvintele proorocului și împăratului David: „Și acum împărați înțelegeți, învățați-vă toți cari judecați pământul, Sluiți Domnului cu frică și vă bucurați lui cu cutremur“ (Psalm 2. v. 9).

În adevăr Domnului sluiți venind astăzi în mijlocul poporului drept credincios din de Dumnezeu păzita eparhie a Aradului. Asistând la punerea pietrii fundamentale a bisericii ortodoxe-române din Timișoara-Mehala, bucuria noastră este mare. Este mare pentru că prin aceasta nu v-ați înălțat inima, nici v-ați înălțat ochii spre cele pământești ale lumii acesteia, ci vă îndreptați privirile senine spre cer împreună cu turma mea credincioasă, care nu are bucurie mai mare decât să aibe cât mai multe prilejuri a se ruga lui Dumnezeu cu Maiestatea Voastre. Această turmă după cuvântul divin se roagă pentru îndelungata și fericita stăpânire a Maiestății Voastre, dar azi are deosebită bucurie să vadă pe marele său Rege făcând totul spre a se statornici între oameni stăpânirea Domnului nostru Iisus Hristos.

Pentru aceasta iubiții mei fii sufletești prin smerenia mea Vă împărtășesc, Maiestate, cele

mai vii mulțumiri. Către aceste mulțumiri de profundă iubire se adauge și cea mai profundă mulțumită a Noastră ca păstor al turmei ce ni-s'a încredințat, fiind convinși că prezența Maiestății Voastre la acest act eminent religios va fi pentru mulți intelectuali români un semn de eșire din indiferentismul lor religios, iar pentru cetățenii de altă confesiuni ai Patriei Române o dovadă că puterea Crucii lui Hristos numai bine le poate aduce.

Strig deci cu Psalmistul: „Dumnezeule... zile peste zile regelui vei adauge, anii lui până la ziua neamului și a neamului“ (Psalm 60. v. 6).

Să trăiți Sire!

Să trăiți Prea Slăvită Doamnă,

Să trăiți Altețele Voastre Regale,

Trăiască Dinastia Română,

Trăiască România!

Cu acestea P. S. Sa intinde M. Sale Regelui sf. Cruce spre sărutare. Între accentele imnului Regal întonat de muzica Regimentului 5, trecând în fața companiei de onoare și aclamată de mulțime urmează Familia Regală soborul preoțesc îmbrăcat în ornate până la estrada, ce se află în careul din fața sfintei Biserici, unde se oficiază la altarul de sub baldachin pe scurt serviciul divin pentru punerea pietrei fundamentale a noului locaș sfânt, la care corul „Doina“ produce adânci impresii cu răspunsurile sale artistice. — Se face subscrierea actului comemorativ și de Maiestățile și Altețele Lor, P. S. Sa Grigorie și înalții demnitari, între uralele unei mulțimi asistente de peste 15 mii de suflete. Dl Șagovici ajutor de primar dă apoi cetire acestui act comemorativ, după care Familia Regală pleacă la deschiderea expoziției zootehnice din platoul palatului de artilerie din cetate, unde este primită de dl ministru al domeniilor, și condusă spre vizitarea diferitelor pavilioane ovine, bovine, paseri etc.

La banchetul festiv Maiestatea Sa Regele răspunde toastului omagial al primarului Georgevici prin un discurs înțelept, ce îndrumază autoritățile a da fiecaruia ce e al său.

Mai putem remarca spectacolele gimnastice din arena sportivă date în onoarea Familiei Regale la ora 5 d. a., unde se întâmplă și defilarea societăților de sportmeni, după care Maiestățile și Altețele Lor pleacă la gară petrecute de autorități și întreaga asistență, fiind de față și Preasfințiile Lor Episcopul Aradului și al Caransebeșului și suitele Lor.

Un moment impresionant eră la punerea pietrii fundamentale când Moise Doboșan bătrânul epitrop al bisericii din Mehala sărută

mânile M. Sale Reginei, iar Regina îi prezintă pe principesa moștenitoare.

Plăcut impresionat de succesul solemnităților zilei urcă apoi trenul spre Arad și Preasfințitul Episcop Grigorie cu suita Sa, ducând amintirea resplătirii celei mai frumoase a harniciei economice de a crește vite, cu care se destinge Bănatul, căreia între altele îi se însoțește și harnicia de îngrijire a instituțiilor bisericești.

Li dorim și noi din tot sufletul bunilor români bănățeni avântare pe toate terenele în semnul cinstirii de Neam și Lege.

I. S.

Sfințirea bisericii din comuna Chier.

Preasfințitul și neobositul nostru Episcop *Dr. Grigorie Gh. Comșa* abia s'a întors Duminecă seara în 4 Octomvrie a. c. dela Timișoara, unde în acea zi oficioase serviciul divin la punerea pietrei fundamentale a sf. biserici din Timișoara-Mehala și iată ca Luni în 5 Octomvrie a. c. după masă a grăbit, însoțit de ases. ref. cons. *M. Haiu Păcățian* și diaconul referent *Ioan Cioară*, să sfințească biserica din Chier.

Comuna Chier numără peste 2000 credincioși ortodoxi români. E o comună frumoasă cu un popor treaz și sărguincios.

O biserică frumos renovată, un nou edificiu școlar cu locuință pentru învățător și o casă parohială bine îngrijită și deplin corespunzătoare, care servește ca locuință pentru preotul local, *Ioan Ispas*.

Acest rezultat al harniciei conducătorilor bisericești din această comună ajutați și de organele Administrației a făcut o impresie foarte plăcută și poate servi de pildă bună și pentru alți conducători din alte comune.

Luni seara s'a făcut vecernia mică, vecernia mare și utrenia.

Marți în 6 Octomvrie a. c. serviciul divin s'a început dimineața la orele 8-30 cu sfințirea apei mici, după care imediat a urmat sfințirea biserici cu înconjurare de 3 ori și în fine sf. liturghie; toate oficiate de către P. Sf. Sa Episcopul *Dr. Grigorie Gh. Comșa* înconjurat de: *Mihaiu Păcățian* ases. ref. cons. *Mihaiu Luca* protopopul Șiriei, diaconul *Ioan Cioara* și următorii preoții: *Gheorghe Papp* din Agriș, *Teodor Drecin* și *Romul Raț* din Târnova, *Liviu Nica* din Luguzău, *Moise Popovici* din Măderat, *Ioan Drănău* din Araneag, *Dionisie Mateeș* din Dud și *Ioan Ciuban* din B.-Ineu.

Dintre intelectualii cari au participat la aceste servicii am văzut pe domni: *Oanea primpretor* în Târnova cu doamna, *Suciu primpretor* în Ineu, P.

Zaslo primpretor în Șiria cu doamna, *Zubor* din Arad și alții.

Deși era zi de lucru, timpul culesului de cucuruz, totuș biserica a fost ticsită de credincioși, toți îmbrăcați sărbătorește cu fețe radioase.

La priceasnă Pr. Sf. Sa înconjurat de preoții slujitori, urcând amvonul a ținut o cuvântare foarte însuflețită. A vorbit cu eunoscuta-i elocvență, convingător cu multă căldură și dragoste către biserică și poporul din Chier.

Fiindcă în comuna Chier sunt și bapțiști, cu multă fineță a atins și chestia aceasta din punct de vedere bisericesc și național.

E curios că în sf. biserică erau de față și bapțiști, cari ascultau predica cu deosebită atențiune.

Nu știu că acești bapțiști cu ce sentimente au ieșit din sf. biserică, dar mi-se pare că e imposibil, ca la glasul Arhierelui nostru să nu-se fi desceptat în ei conștiința sufletului românesc, muștrarea conștiinței că au apucat pe căi rătăcite punându-se în serviciul dușmanilor noștri, spre slăbirea unității sufletești a neamului românesc.

Deodată cu sărutarea sf. cruci, stropirea cu apă sfințită și împărțirea anaforei, s'au distribuit între credincioși mai multe exemplare din broșurile: „Pruncii trebuesc botezați, dar numai odată” și „Un neam și un suflet” apărute în Biblioteca creștinului ortodox. S'au distribuit și icoane sfinte spre marea bucurie și mângâiere a credincioșilor.

După încheierea serviciului divin din sf. biserică, am trecut la școala nouă edificată, imediat lângă sf. biserică. Tot poporul ne-a urmat. Sfințirea apei s'a făcut în curtea școlii, care era tixită de popor.

Părintele *Moise Popovici* din Măderat a ținut o cuvântare bine simțită și instructivă arătând că școala numai atunci î-și va putea împlini chemarea spre binele neamului și fericirea individului, dacă va lucra mână în mână cu biserica, dacă pe lângă instrucțiune se va da copiilor și educație religioasă morală și dacă părinții vor da mână de ajutor învățătorilor întru creșterea copiilor lor.

Atât la serviciile divine în sfta biserică cât și la actul sfințirii edificiului școlar, răspunsurile le-a dat corul tineretului pregătit și foarte bine condus de părintele *Ioan Ispas*, care duce o viață morală exemplară și păstorește cu înțelepciune.

Deie bunul Dumnezeu ca cuvântul evangheliei, dragostea creștinească și iubirea de neam propovăduită cu atât zel apostolesc de P. S. Sa, să afle pământ bun în inimile credincioșilor și să aducă rod însutit!

Mihaiu Păcățian.

Nr. 3228/1925.

Ordin circular.

Din rapoartele intrate aici cu mâhnire trebuie să constatăm, că unii din preoții noștri nici în ceasul al unsprezecelea nu înțeleg să-și împlinescă cu conștientiositate datoriile predicatoriale, nici acum nu înțeleg glasul vremii.

Unii abia predică din când în când de mântuială fără nici o pregătire serioasă așa că poporul iese din sf. biserică fără nici o hrană sufletească și nemângăiat.

Nu e mirare că bisericile noastre în unele locuri sunt goale și că poporul caută hrană sufletească la sectari.

Poporul e sătos de cuvântul lui Dumnezeu. Sufletul omenesc î-și pretinde și el hrana sa. „Dar cum vor crede în Acela de care n-au auzit și cum vor auzi fără propovăduitor”? — zice Apostolul (Romani 10, 14—16) iar Mântuitorul Hristos ne poruncește zicând: „Mergând învățați toate neamurile...” (Marcu 16, 15).

Chemarea și datoria preotului este să propovăduiască cuvântul lui Dumnezeu „cu timp și fără timp” ca să lumineze inima și să determine voința auditorilor spre urmarea poruncilor și învățăturilor lui Dumnezeu.

De aceea îndatorăm din nou sub grea răspundere pe fiecare preot să predice regulat și bine pregătit, ca poporul să iese din sf. biserică mângăiat și renăscut sufletește.

Dacă însă preotul în cutare Duminecă sau sărbătoare, din anumite împrejurări nu ar putea să predice și ca poporul să nu rămână fără cuvântul lui Dumnezeu, admitem și îndărăm pe fiecare preot, ca în astfel de cazuri *excepționale* să citească înainte de împărțirea anaferei explicarea pe scurt a evangheliei zilei.

Spre acest scop dispunem a-se procura și folosi „Explicarea Evangheliilor” de profesorul M. Mihăileanu din Pitești, Str. Doamna Bălașa Nr. 39.

Arad, din șed. consistorială a senatului bisericesc, ținută în 1 Octomvrie 1925.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcopul Aradului.

Nr. 1944/1925.

Circulară

cătră toate oficiile protopopești și parohiale din eparhia Aradului.

Consistorul nostru eparhial, în ședința sa plenară de azi a constatat că pe școalele noastre primare s'a pus inscripții de școale de Stat.

Față cu acest act, Consistorul eparhial, prin aceasta aduce la cunoștința obștei noastre creștinești, că prin aceste măsuri școalele noastre au devenit scoli de Stat și nici averile noastre școlare n'au trecut la Stat.

De aceea pentru a nu ajunge nimeni din credincioși în rătăcire, și pentru a nu-se aduce vătămare școalei noastre confesionale și averilor noastre școlare, pe cari le-am creat unori trăgând credincioșii dela gura lor și dela sfintele biserici, Consistorul nostru plenar de azi a ridicat protost la On. Ministeriu al Instrucțiunii pentru atingerea ce o aduce așezământului școalei noastre confesionale și averilor ei și la rugat, ca firmelor de Stat, puse pe școalele noastre să nu le dea nici un înțeles păgubitor drepturilor noastre.

Se observă, că nimeni nu e în drept să se atingă de acele inscripții.

Acest circular va avea să fie citit și tălcuit în sf. biserică în proxima Duminecă ori sărbătoare.

Arad, din ședința Consistorială plenară dela 1 Octomvrie 1925.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcopul Aradului.

Recunoașterea Patriarhiei bisericei române.

În istoria bisericii ortodoxe române, ziua de Duminecă, 27 Septemvrie, va rămânea ca o dată deosebită însemnată.

Biserica ortodoxă autocefală a României a fost ridicată, în mod oficial, la cea mai înaltă treaptă ierarhică, prin voința unanimă a țării, prin actul recunoscut de Patriarhul ecumenic din Constantinopol.

Această recunoașterea a fost sărbătorită solemn Duminecă, 27 Septemvrie 1925, la patriarhia din București.

Serbările religioase au început de Sâmbătă seara printr'o „priveghere”, care a avut loc în catedrala

patriarhiei, unde serviciul religios a fost oficiat de către I. P. S. S. Ioachim, Mitropolitul Calchedoniei și Ghermanos, Mitropolitul Sardeonului.

Duminecă, la ocazia solemnității, catedrala era arhiplină de credincioși, cari au ținut să asiste la ceremonia serbătoririi acestui măreț act bisericesc.

Guvernul a fost reprezentat la solemnitate prin dnii Al. Lepădatu, ministrul cultelor și artelor și Dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii publice. Mai erau de față; dl Viellowelsky, ministrul Poloniei la București, V. G. Ispir, secretarul general al ministerului instrucțiunii.

Serviciul religios al sf. liturghii a fost oficiat de către II. PP. SS. Mitropolitul Ioachim al Calchedoniei și Mitropolitul Ghermanos al Sardeonului, asistați de P. S. L. Arhieriei Platon Ciosu, vicarul Patriarhiei și Teofil al Râmnicului, Timoteos Evanghelidis, arhimandritul bisericii grecești din București, împreună cu întreg clerul patriarhiei.

*

După terminarea serviciului liturghiei s'a oferit I. P. S. Sale Miron Cristea mantia de Patriarh cu care a fost îmbrăcat.

După un scurt serviciu religios oficiat de către I. P. S. Mitropoliții Ioachim și Ghermanos, înconjurați de întreg clerul patriarhiei, a început festivitatea citirei gramatelor.

*

Gramata de împuternicire, a Mitropoliților Ioachim al Calchedonului și Ghermanos al Sardeonului, a fost citită în grecește de cel dintâi, și apoi a fost tradusă în românește de dl prof. Dragomir Demetrescu, marele nomofilax al ortodoxiei.

Mitropolitul Ghermanos al Sardeonului a citit „Tomosul“ Patriarhului Vasile al Constantinopolului, care are următorul cuprins:

Prea Fericite și Prea Sfințite Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolițe al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii ortodoxe autocefale a României, prea iubite în Hristos Dumnezeu și prea dorite frate conliturghisitor al smereniei noastre, Domnule Domn Miron, pe Prea Fericirea Voastră, prea scump Nouă, frățește îmbrășându-vă, întru Domnul, prea dulce Vă salutăm.

Cu bucurie felicităm pe Prea Fericirea voastră pentru noua voastră vrednicie, care prin hotărârea unanimă, este recunoscut de către Sfântul și veneratul vostru Sinod.

Sf. noastră Biserică a lui Hristos, ca mamă iubitoare, prețuind și înțelegând avântul și hotărârea prea cinstitei sale fiuce și soră în Hristos, Prea Sfântă Biserică a României, nu a găsit nici o piedecă invincibilă, ca folosind cu bun chip iconomia, de acum, să-și dea cu dragoste consimțământul și binecuvântarea sa, la cele ce prin hotărâre comună a bisericii și a statului s'au săvârșit în România.

Bine înțeles, aceasta cu convingerea și nădejdea, că și toată Sf. noastră Biserică ortodoxă, la primul prilej, adunată într'un Sinod ecumenic sau și astfel de Sinod mare, care după rânduiala strict canonică are căderea de a decide în ultimă instanță asupra unor astfel de chestiuni, nu va judeca altfel cele ce cu bun scop și spre folosul și slava bisericii mai înainte s'au săvârșit.

De asemenea, luând în vedere și alte exemple reale de mai înainte, avem convingerea sigură, că în aceste vederi ale noastre, vom avea cu păreri comune și voturi unanime și pe ceilalți Prea Sfinți Patriarhi și pe întâii stătători tuturor Bisericilor autocefale ortodoxe surori.

Și de acum chiar va fi asentimentul tuturor, pentru ridicarea Bisericii surori din România la vrednicia patriarhală, atât pentru cinstire și răsplată, cât și pentru faptul că, cu binecuvântarea lui Dumnezeu, întreg poporul binecredincios român, mărindu-se prin unirea sa politică, această cinstire este binevenită și îndeplinită. Mai adaugând încă la aceasta și nădejdea unui și mai mare progres și înflorire în credință și evlavie, socotim că ridicarea Bisericii Române la demnitatea de Patriarhie, este și necesară și utilă.

Urăm deci, ca ridicarea Bisericii surori a României la treapta și înălțimea patriarhală, astfel săvârșite, să fie pentru ea, punct de plecare spre o nouă și mai mare prosperitate și întotdeauna, de sus să se coboare asupra ei, tot harul și tot darul desăvârșit.

Noi bucurându-ne, că de acum încolo urmează să ne adresăm către Prea Fericirea Voastră, ca spre capul unei Biserici Patriarhale și frățește urându-vă toată vrednicia, iarăși vă îmbrățișăm frățește întru Domnul și rămânem cu multă dragoste.

1925 Iulie 30.

Al Prea Fericirii Voastre iubit și prea dorit frate
în Hristos:

Vasile al Constantinopolului.

Tomosul a fost apoi citit în românește din amvonul catedralei, de către arhimandritul Tit Simedrea.

După citirea Tomosului actul de ridicare la rangul de Patriarh al bisericii române a fost predat de I. P. S. Sa Mitropolitul Ghermanos al Calchedonului I. P. S. Sale Patriarhului Miron Cristea.

În acest moment înalții prelați s'au îmbrățișat. Înaltul prelat arată că în evoluția dezvoltării țărilor, autocefaliile bisericilor naționale au constituit o necesitate de stat.

Această autocefalie nu împiedecă însă legături strânse pentru unitatea tuturor bisericilor ortodoxe.

Delegația patriarhiei ecumenice dela Constantinopol face un pas istoric venind la București pentru a aduce binecuvântarea bisericii mame, asupra actelor de ridicare a bisericii române la rangul de patriarhie.

Mulțămesc înalt P. Sfințitului Patriarh și Stăpân Vasilie în numele meu, al bisericii mele și al credincioșilor mei de pretutindeni.

Iar Frățililor Voastre, înalt Prea Sfințiți Mitropoliți, răsplătească-vă milostivul Dumnezeu ostenelele strălucitei împliniri a importanței și istoricele voastre misiuni, pentru care biserica română vă va păstra o amintire neștearsă.

După terminarea ceremoniei citirii a gramatelor, s'a oficiat un serviciu religios prin care s'a cerut binecuvântarea lui Dumnezeu pentru biserica ortodoxă.

La sfârșitul solemnității, înalții Prelați și membrii guvernului au trecut în palatul patriarhal, unde s'a servit o masă intimă.

Solemnitatea a luat sfârșit la ora 1 d. a.

INFORMAȚIUNI.

Personale. P. S. Sa Episcopul nostru *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, a plecat Joi în 8 l. c. la Iași, unde va participa la serbările sf. Sinod, aranjate pentru comemorarea primului Sinod ecumenic dela Nicea.

Dela Iași P. S. Sa pleacă la București, ca să ia parte la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

Sf. Sinod. Membrii Sf. Sinod sunt convocați în ședință extraordinară, la Iași, în ziua de 11 Octombrie 1925. Ședința se va ține în catedrala mitropolitană și va fi cu caracter festiv, în vederea împlinirii a 1600 de ani dela sinodul ecumenic dela Nicea. P. S. Sa Episcopul Vartolomeu, al Râmnicului și Noului-Severin, va arăta importanța sinodului dela Nicea în dezvoltarea istorică a creștinismului.

Profesori noi. Consistorul nostru a instituit de profesor pentru pastorală și liturgică, la institutul nostru teologic, pe profesorul-diacon *Dr. Simion Șiclovan*, iar pentru catedra de religie la școala normală pe *Nicolae Iorgovan*.

Hirotonire. Luni în 5 l. c. tinerul Ioan Teodorescu a primit din mâinile P. S. Sa părintelui Episcop Grigorie, darul preoției pentru a păstori pe credincioșii noștri din comuna Spata.

† **P. S. Sa Episcopul Ilarie Teodorescu.** Duminecă dimineața a încetat din viață în palatul episcopal din Constanța P. S. Sa Episcopul Ilarie, care după cum se știe suferea de mai mult timp de o boală grea.

În toate straturile poporului trista veste a produs o adâncă impresie.

La toate magazinele din oraș și instituțiile publice s'au arborat drapele negre.

Corpul defunctului a fost depus în biserica catedrală-episcopală în văzul mulțimei de credincioși.

Miercuri a fost transportat cu trenul la Bucu-

rești unde a fost înmormântat cu ceremonialul prescris luând parte la înmormântare delegații din întreaga eparhie. Dumnezeu să-l așeze în corturile celor aleși.

Monumentul lui Eminescu. În 11 Octombrie a. c. Săn-Nicolaul-Mare va avea sărbătoare înălțătoare, căci atunci se va desvâli în grădina școlii medii superbul monument al genialului nostru poet Mihail Eminescu, ridicat acolo prin hărnicia și inițiativa vrednicului director T. Bucurescu. Admirăm hărnicia și perseverența dlui Bucurescu, care a făcut atâtea lucruri bune și mari în Săn-Nicolaul-Mare.

La serbare vor lua parte Vasile Goldiș preș. „Astrei” și dl Octavian Goga trimisul Academiei române și alte personaje grele.

Starea fondului de propagandă

Contribuiri noi:

Dr. Teodor Botiș, director Seminarial	Lei	500
Dr. Nicolae Popovici, profesor de teologie	„	500
Dr. Iustin Suciu	„	600
Dr. Simion Șiclovan	„	500
Căius Turicu	„	1000
Aurel Sebeșan, preot Falnic	„	500
Ilie Chebeleu „Șoimoș	„	500
Al. Mihața prof. la șc. norm.	„	200
At. Lipovan	„	200
Dr. Eugen Costina, deputat sinodal	„	500
Damaschin Medrea, preot Baia	„	100
Mihai Jurca, preot Cladova	„	200
Gheorghe Teoran, preot Toracul-Mare	„	300
Cornel Popescu „Păuliș	„	300
Vasile Givu „Gavosdia	„	200
Colecta comunei bisericești Remetea-timiș	„	200
„ „ „ Drăgoești	„	75
„ „ „ Mănăștur	„	126
„ „ „ Monoroștia	„	27
„ „ „ Răchita	„	499-75
Iosif Ognean, preot Săvârșin	„	100
Petru Elenes,	„	100
Ștefan R. Muntean „Dumbrăvița	„	100
Petru Ciongradi „Groși	„	100
Nicodem Neagota „Monoroștia	„	100

Stăruiți pe lângă credincioși să dăruiască pentru fondul de propagandă religioasă.

Cei ce contribuiesc pentru fondul de propagandă religioasă vor lua daruri însuțit întărind biserica lui Hristos.

BIBLIOGRAFIE.

Biblioteca creștinului ortodox. Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad.

Astăzi când sufletele credincioșilor noștri sunt ademenite în diferite tabere străine, P. S. Sa părintele Episcop al Aradului: *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, a dat semnalul pentru intensificarea propagandei ortodoxe. Între alte mijloace efective a hotărât să pună la dispoziția clerului și poporului o serie de broșuri, în cari

într'un limbaj ușor și pe înțelesul tuturor, să se arate netemeinicia atacurilor și să desvălească intențiunile adevărate ale potrivnicilor legii și bisericii ortodoxe. Rând pe rând vor fi demascați toți cei ce încearcă să submineze temelia bisericii ort., a neamului și Statului nostru.

Până acum au apărut următoarele broșuri:

- No. 1. *Dr. Gh. Ciuhandu*: Un neam și-un suflet.
 „ 2. *Dr. Grigorie Gh. Comșa*: Pruncii trebuiesc botezați, dar numai odată.
 „ 3. *Pr. N. Popovici*: Legea ortodoxă în trecutul nostru.
 „ 4. *Pr. Ignatie Dihor*: Lupta pentru cruce.
 „ 5. *Dr. Gh. Ciuhandu*: Calea vieții și calea morții.
 „ 6. *Dr. Grigorie Gh. Comșa*: Luptele baptililor împotriva preoțimii române.
 „ 7. *Pr. Calus Turicu*: Primiți sf. taină a cuminecăturii.

Se pot comanda dela Librăria diecezană din Arad cu prețul de 2 Lei de număr.

CONCURSE.

Nr. 2380/1925.

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile pentru conferirea pe durata exclusivă a anului școlar 1925/26 a bursei vacante din fundațiunea Teodor Pap, administrată de subsemnatul Consistor.

Indreptățiți la acele burse sunt, conform literilor fundaționale: a) rudeniile fondatorului; b) tinerii români ortodocși din Giula, cari studiază la noi în patrie; c) în lipsa recurenților indicați sub a—b) urmează îndreptățirea tinerilor români din dieceza Aradului după arondarea sa veche, cari cercetează școale elementare, civile, sau medii reale, comerciale, industriale, de agricultură, militare, gimnaziale-liceale, academii, universități și institute teologice.

La concurs se admit și eleve.

Concurenții (între cari pot fi și bursierii anului trecut cari au întrelăsat de a se justifica, fiindu-le votate bursele numai pe un an școlar), au să-și prezinte cererile la Consistorul subsemnat în termenul concursual, cu următoarele documente în original ori autenticate la vre-un notar public:

1. Extras de botez din matricula bisericească, provăzută cu clauzula oficiului parohial local, că petentul și azi aparține bisericii noastre.

2. Rudeniile fondatorului să adaugă și informații familiare, pentru dovedirea gradului de înrudire.

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică locală, cu date specificate despre starea materială a părinților concurentului și despre a sa proprie. Rudeniile încă au să prezinte asemenea dovadă.

4. Atestat școlar de pe anul școlar trecut, iar universitarii despre toate cursurile respective semestrale ascultate și document despre examenele prestate.

5. Certificat medical dela vre-un medic oficios despre starea sanitară.

6. Concurenții să arate: ce eventuală bursă mai au, dovedind cu adevărată dela Direcțiunea școlii: de au sau nu au bursă, și dacă au ce sumă face aceea.

7. Atestat dela profesorul de religiune (cathietul) al școlii despre aceea, dacă petentul a fost străduitor în studiul religiunei și a avut bună conduită sub raportul religios-moral (aceasta dispoziție nu privește pe studenții de academi).

Neobservarea condițiilor de mai sus va avea de urmare, că cererile ajustate defectuos nu vor fi luate în socotință.

Arad, la 24 Septemvrie 1925.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcopul Aradului.

—□—

2—3

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor diecezan de sub Nr. 3120/1924, se escrie concurs pentru întregirea definitivă a parohiei Fădimac, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele parohiei sunt: 1. O sesiune parohială constătătoare din 30 jugăre cadastrale. 2. Un intravilan de $\frac{3}{4}$ jug. cu casă parohială, fără supraedificate, care reclamă o reparare radicală, la care se obligă parohia. 3. Stolele legale. 4. Ajutorul dela Stat, după cvalificația preotului, pentru care parohia nu garantează.

Parohia e de cl. II (doua). Dela reflectanți se cere să aibă cvalificația recerută.

Doritorii de a reflecta la acest post sunt poștiți, ca concursese adresate comitetului parohial din Fădimac (jud. Caraș-Severin), ajustate cu documentele recerute, să le aștearnă P. O. Oficiu protopresbiterial din Belint (jud. T.-Torontal), în termenul concursual, având sub durata acestuia, pe lângă strictă respectarea dispozițiunilor cuprinse în § 33 din reg. pentru parohii, și numai după prealabila încuviințare a șefului tractual, a se prezenta în sf. Biserică în vre-o Duminecă ori sărbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorice.

Cei din altă dieceză au să adeverească, că posed binecuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop diecezan spre a putea concura.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, protopop.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl. I. din Beregsău, (protopopiatul Timișorii), se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt: 1. Una sesiune parohială în estensiune de 32 jugh. cad. și un intravilan parohial. 2. Stolele legale. 3. Birul legal în baza decisului Ven. Consistor eparhial din Arad Nr. 2470/1925, conform §-lui 29 din Regulamentul pentru parohii. 4. Întregirea dotației preoțești dela Stat.

Alesul va achita toate impozitele după beneficiul din parohie, va predică de căteori va avea rândul de serviciu și va catihiza fără altă remunerație din partea comunei bis. la școalele primare din loc.

Cei doritori a competi la acest post, au a se prezenta în cutare Duminecă sau sărbătoare în sf.

biserică din Beregsău spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie, conformându-se strict dispozițiilor §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii; iar recursurile însoțite de anexele necesare, adresate Comitetului parohial din Beregsău, le vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc ort. român din Timișoara.

Cei din altă dieceză vor cere întâiu binecuvântarea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan spre a putea recurge.

Beregsău din ședința com. par. ținută la 18 Iulie 1925.

Ioan Balta, m. p. preș. Filip Doboș, m. p. notar.

În conțelegere cu: Dr. P. Țiucra, m. p. protopop.

—□—

3—3

Concurs repetit.

În temeiul ordinului Veneratului Consistor Nr. 3414/1925 pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa primă Vârșandul-vechiu, devenită vacantă prin decedarea parohului Ioan G. Petrișor, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială în estensiunea ei de azi cu dreptul de pășunat.
2. Birul în natură și adecă 7½ litri grâu dela cei ce au casă și până la 8 jug. pământ, și 30 litri grâu dela cei ce au casă și mai mult ca 8 jug. pământ.
3. Ștolele legale.
4. Intravilanele parohiale folosite de preot.
5. Intregirea dotației preoțești dela stat.

Alesul este obligat a predica regulat, a catechiza școlarii români ortodoxi din comună fără altă remunerație, și a suporta toate dările după beneficiul său preoțesc.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt datori ca recursurile adresate Comitetului parohial din Vârșandul-vechiu, ajustate cu testimoniu de calificare pentru parohii de clasa primă, cu testimoniu de maturitate, eventual cu atestat despre serviciul prestat să-l înainteze oficiului protopopesc ort. rom. din Șiria în termenul concursual în care timp pelângă respectarea dispozițiilor cuprinse în §. 33. din regulamentul pentru parohii și pelângă încunoștințarea prealabilă a protopopului tractual vor avea a se prezenta în sfânta biserică din Vârșandul-vechiu spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie, iar întru cât ar fi din altă dieceză să dovedească, că au consenzul Prea Sfințitului Episcop diecezan.

Dat în ședința Comitetului parohial ort. rom. din Vârșandul-vechiu, ținută la 5 Iulie 1925.

Zenobie Brădean, m. p. Petru Muntean, m. p.
adm. par. preș. com. par. not. com. par.

În conțelegere cu: Mihail Lucafa, m. p. protopop ort. rom.

—□—

1—3

În baza autorizației Ven. Consistor diecezan din Arad Nr. 3530/1921, pentru îndeplinirea parohiei vacante din Ierșnic, tractul Belinț, județul Caraș-Severin, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitele parohiale sunt:

1. Usufructul dela 30 jugăre pământ, parte arător, parte fânaș.
2. Usufructul unui intravilan de ½ jugăr.
3. Ștolele legale.
4. Dreptul de pășunat ori câte vite ar avea și
5. Intregirea dotației dela stat.

Casă parohială nu este, dar parohia se va îngriji după putință să facă.

Parohia e de cl. III-a și așa cei cari doresc să ajungă, trebuie să aibă cvalificația recerută pentru această clasă.

Preotul ales va avea să supoarte impozitele publice după sesie să predice și să catihizeze la școala de acolo fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poștiți să-și înainteze concursurile instruită cu documentele necesare, adresate Comitetului parohial ort. rom. din Ierșnic, oficiului protopresbiterul din Belinț, județul Timiș-Torontal, având ca, pe lângă observarea dispozițiilor din §. 33. al Regul. pentru parohii, să se prezinte în sf. biserică din numita parohie, într'o Duminică sau sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie, eventual în slujire.

Dacă reflectanții sunt din altă dieceză, sunt datori a se prezenta P. S. D. Episcop diecezan, spre a le da binecuvântare ca să poată concura.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: Gherasim Sârbu, protopresbiter.

1—3

AVIZ OFICIOS!

Avizăm On. public, că din cauza renovării și zugrăvirii localurilor consistoriale, începând cu 12 Octomvrie se suspendă serviciul casei consistoriale pe timp de 10 zile.

Administrațiunea
cassei Consistorului ort. rom.
din Arad.

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.